

Meldprotocol bij grensoverschrijdend gedrag in de PWZZ 2024

Dit meldprotocol geeft gemeenteleden van de PWZZ inzicht in wat ze kunnen doen als ze zich zorgen maken over een situatie in de gemeente. Daarbij zijn allerlei situaties denkbaar. De gedragscode PWZZ gaat over hoe vrijwilligers en betaalde krachten (predikant, kerkelijk werker) binnen de PWZZ met elkaar en met andere gemeenteleden omgaan. (Zie gedragscode PWZZ) De betaalde krachten hebben hun eigen, door de synode van de PKN vastgestelde, gedragscode. Het is de bedoeling dat iedereen zich aan de gedragscode houdt, zodat de onderlinge omgang probleemloos verloopt. De leden van de PWZZ behandelen elkaar met respect en mensen met speciale taken en opdrachten maken geen misbruik van hun machtspositie. (Denk bij dergelijk misbruik aan seksueel overschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging.) Toch kan het gebeuren dat iemand zich binnen onze wijkgemeente ongemakkelijk voelt door/bij het gedrag van een ander. Of iemand voelt zich niet veilig. Of iemand heeft het gevoel dat een ander hem of haar niet prettig behandelt. Of je merkt dat er iets gebeurt wat echt niet kan. Of je hebt niet echt een onprettige ervaring gehad, maar toch het gevoel dat er iets 'niet plus' is. Of je denkt dat een ánder in een nare situatie zit. Of..... (vult u maar in). En in al die situaties kan het moeilijk zijn om daarover iets tegen de veroorzaker in kwestie te zeggen. Of misschien heb je zèlf iets gedaan wat je beter niet had kunnen doen. In al die verschillende situaties (die we in het meldprotocol gemakshalve steeds 'grensoverschrijdend gedrag' noemen) helpt het als je met je ervaring, je vragen, en je vermoedens naar de vertrouwenspersoon kunt gaan. Ook de vertrouwenspersoon zelf kan bij vermoedens van grensoverschrijdend gedrag binnen de gemeente iemand proactief benaderen. Gemeenteleden kunnen, los van dit protocol, ook terecht bij het moderamen van de wijkkerkenraad, bijvoorbeeld als ze een klacht over iemand willen indienen en geen gebruik willen maken van de vertrouwenspersoon.

Meldprotocol bij grensoverschrijdend gedrag (in bijlage A vindt u een schematische weergave, zonder vermelding van de nummers):

1. Iemand meldt grensoverschrijdend gedrag bij de vertrouwenspersoon.

De melder van grensoverschrijdend gedrag kan zijn:

- iemand die slachtoffer is van grensoverschrijdend gedrag
- iemand die zelf grensoverschrijdend gedrag heeft veroorzaakt
- iemand die vermoedt of weet dat zich tussen andere personen

grensoverschrijdend gedrag voordoet of die een 'niet pluis'-gevoel heeft
De vertrouwenspersoon gebruikt bij het volgen van het meldprotocol de routekaart van de PKN (zie bijlage B).

2. Er vindt een gesprek plaats tussen de melder/het slachtoffer en de vertrouwenspersoon.

De vertrouwenspersoon maakt hiervan een kort verslag en checkt bij de melder/het slachtoffer of het verslag klopt.

3. De vertrouwenspersoon en de melder/het slachtoffer bekijken samen of er vervolgstappen wenselijk of noodzakelijk zijn.

Soms is een luisterend oor al genoeg en blijft het daarbij. Ga in dat geval verder bij 12.

4. Gaat het om een levensbedreigende situatie of een strafbaar feit?

Zo ja, ga verder bij 5.

Zo nee, ga verder bij 6.

5. Het slachtoffer en de vertrouwenspersoon gaan samen naar de politie.

De vertrouwenspersoon kan geanonimiseerd overleggen met de collega-vertrouwenspersoon en het resultaat van dat overleg bespreken met het slachtoffer. De vertrouwenspersoon staat, als het slachtoffer dat wil, hem of haar bij in gesprekken, bij de aangifte en in de overige procedures. Wellicht moet ook rechtsbijstand worden ingeschakeld.

Als dit traject is afgerond, ga verder bij 12.

6. De vertrouwenspersoon kan geanonimiseerd overleggen met de collega-vertrouwenspersoon en het resultaat van dat overleg bespreken met de melder/het slachtoffer. Als de melder niet zelf het slachtoffer is, heeft de vertrouwenspersoon een gesprek met het slachtoffer.

7. Gaat het om tuchtwaardig gedrag van een vrijwilliger, een beroepskracht of een ambtsdrager?

Dit moet worden gecheckt in de uitgave 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties' van de PKN.

Zo ja, ga verder bij 8.

Zo nee, ga verder bij 9.

8. De vertrouwenspersoon volgt dat Protocol van de PKN en vraagt advies bij SMPR Meldpunt seksueel misbruik in de kerk (hierna: SMPR). Ook de melder/het slachtoffer kan hier advies vragen. Zo nodig kan ook een vertrouwenspersoon van SMPR worden gevraagd die gespecialiseerd is in begeleiding bij seksueel misbruik in gezagsrelaties.

Als dit traject is afgerond, ga verder bij 12.

9. Is sprake van ander grensoverschrijdend gedrag?

Ja, ga naar 10.

Nee, ga naar 11.

10. De vertrouwenspersoon staat het slachtoffer bij in eventuele vervolgstapen. De vertrouwenspersoon wijst het slachtoffer op pastorale, psychologische, maatschappelijke, kerkelijke of juridische hulp, maar verleent deze hulp

niet zelf.

Ga ten slotte naar 12.

11.De vertrouwenspersoon en de melder/het slachtoffer bespreken waar of bij wie de situatie kan worden aangekaart.

12.De vertrouwenspersoon rondt de begeleiding af en maakt een eigen rapportage.

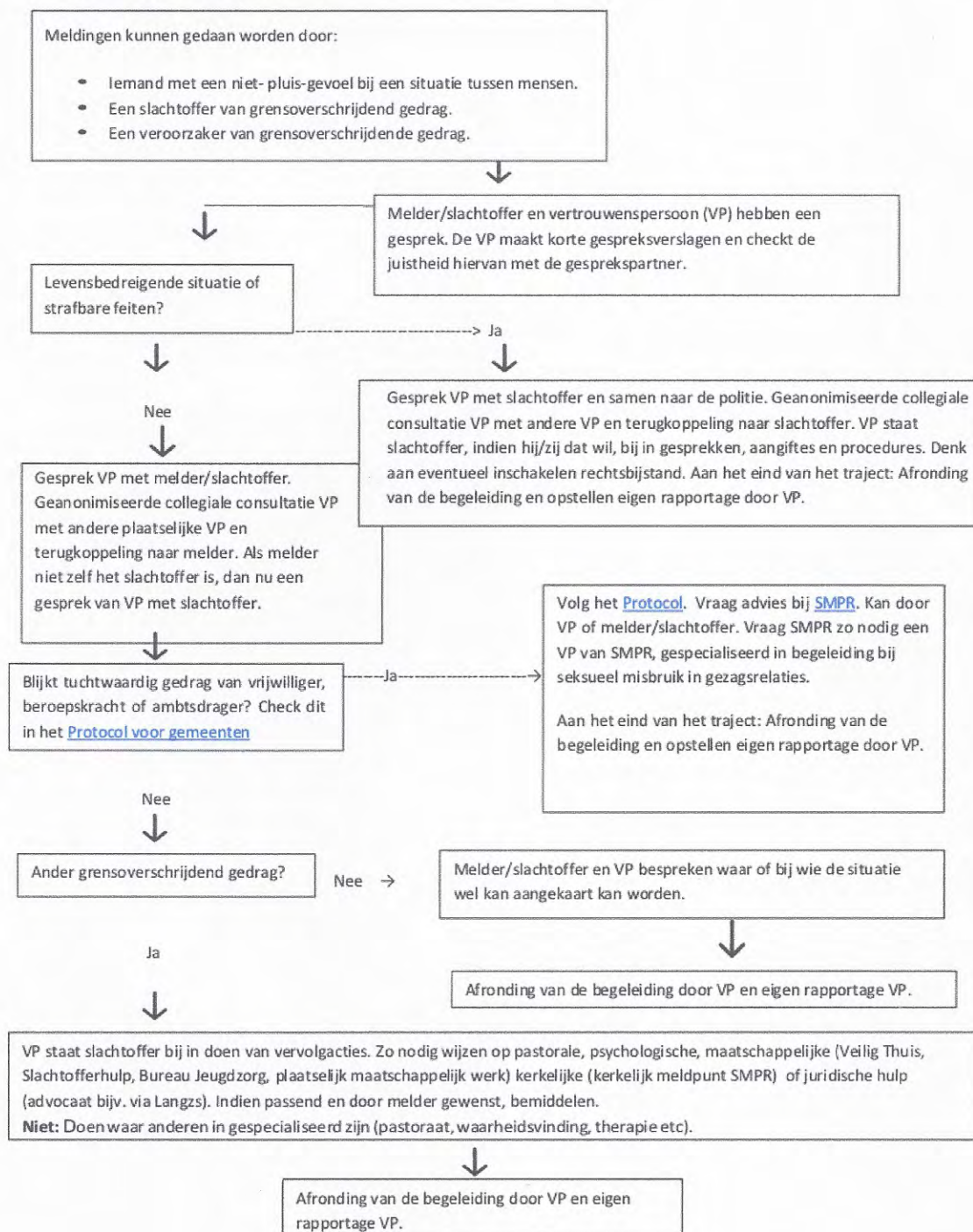
Bijlage A: schematisch overzicht meldprotocol

Bijlage B: routekaart

(ontleend aan website PKN)

Bijlage A: schematisch overzicht meldprotocol (ontleend aan website PKN)

Plaatselijk meldprotocol

ROUTEKAART

Route bij meldingen

In dit schema staan negen manieren waarop meldingen bij u als plaatselijke vertrouwenspersoon terecht kunnen komen. Daaronder vindt u de acties die u moet ondernemen en daar weer onder wat SMPR daarbij voor u kan betekenen. Neem bij elke route en elke stap de tijd om te reflecteren en te overleggen.

Wat biedt SMPR (www.smpr.nl)?

- Samen analyseren wat er aan de hand is
- Advies bij kiezen van de te volgen route

Wat doet u als plaatselijke vertrouwenspersoon bij het eerste contact?

- Maak uw taakomschrijving duidelijk.
- Luister actief (erkenning geven, feiten, gevoelens, gedachten inventariseren en onderscheiden).
- Vraag naar de hulpwraag.
- Concludeer welke route aan de orde is en volg die.
- Overweeg en overleg eventueel met een collega-vertrouwenspersoon, SMPR, Veilig Thuis of de politie.

Meldingen, klachten of signalen van seksueel misbruik kunnen op 9 manieren bij de plaatselijke vertrouwenspersoon komen: via betrokkene (1 t/m 1d) of via anderen (2 t/m 5). Zorg voor een overzicht van hulpverlenende instanties in uw omgeving waar u zo nodig naar door kunt verwijzen (sociale kaart). Denk aan Veilig Thuis, Politie afd. zedenzaken, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, huisarts, advocaat.

	1 algemeen	1 situatie a	1 situatie b	1 situatie c	1 situatie d	2	3	4	5
	Betrokkene benadert mij	Betrokkene weet nog niet wat zij of hij wil	Betrokkene wil zijn/haar verhaal doen	Betrokkene wil een melding doen	Betrokkene wil een klacht indienen	Iemand benadert mij met een signaal/verhaal	Iemand benadert mij met signalen die niet onder de definitie van seksueel misbruik vallen	Ik vang zelf signalen op	Een dader van seksueel misbruik benadert mij
Wat doe ik als vertrouwenspersoon (VIP)	Actueel misbruik bij een minderjarige moet ophouden. Ik neem contact op met Veilig Thuis voor advies: 0800-2000 (gratis en 24/7 bereikbaar).	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vraag betrokkene wat zij/hij nodig heeft om tot een besluit te komen. • Ik check of ik degene ben die daarin kan voorzien. • Indien nodig verwijs ik betrokkene door (sociale kaart). • Zodra betrokkene haar/zijn vraag helder heeft, ga ik de route verder. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik check of betrokkene behoefte heeft aan vervolgafspraken met mij. • Ik check of betrokkene pastoraat wil ontvangen. Zo ja, ik verwijs door. • Ik check of betrokkene professionele hulp wil ontvangen. Zo ja, ik verwijs door (sociale kaart). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik wijs betrokkene op de mogelijkheid de zaak bij Justitie neer te leggen en bied daarin eventueel ondersteuning. • Ik wijs betrokkene op SMPR en ondersteun eventueel betrokkene daarnaartoe. • Ik wijs betrokkene op de verantwoordelijkheid van de kerkenraad en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik wijs betrokkene op de mogelijkheid van Justitie. • Ik wijs betrokkene op het bestaan van het college voor het opzicht en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. • Ik wijs betrokkene op het bestaan van SMPR en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik weeg het signaal/verhaal. • Ik check wat iemand wil bereiken door dit bij mij naar te leggen. • Indien vervolgstappen nodig lijken te zijn overleg ik met signalleider en SMPR over die stappen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik weeg het signaal. • Ik kijk waar iemand het beste (professioneel) geholpen kan worden. • Ik gebruik mijn sociale kaart. • Ik denk ook aan pastoraat en een mogelijk sociaal netwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik breng de signalen die ik opmerk in kaart. • Ik weeg het signaal. • Ik kijk waar iemand het beste (professioneel) geholpen kan worden. • Ik benoem (eventueel) bij betrokkene wat ik zie en hoor en stel verduidelijkingsvragen. • Ik gebruik mijn sociale kaart. • Ik denk ook aan pastoraat en een mogelijk sociaal netwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vraag betrokkene wat hij/zij van mij verwacht. • Ik maak mijn verantwoordelijkheden duidelijk. • Ik kijk welke vervolgstappen nodig zijn.
Ondersteuning SMPR	Adviseert en begeleidt bij gebruik van het 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties'. Het protocol bevat de route voor de kerkenraad. (Zie voor het protocol www.protestantskerk.nl/veiliggemeente > meer weten?)	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij twijfel over de te nemen vervolgstappen. • Hulp bij het vinden van goede verwijsadressen. • Advies bij het nemen van vervolgstappen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het verhaal kan aanleiding zijn voor vervolgstappen. Wil betrokkene dit niet, dan kunt u in een situatie komen waarin u mogelijk uw zwijgplicht moet doorbreken. • Advies bij de weging al dan niet doorbreken van uw zwijgplicht. 	Achtergrondinformatie: een melding bij de politie betekent de politie op de hoogte stellen. Een aangifte is een verzoek om strafvervolg. Bij melding aan de kerkenraad over een kerkelijke functionaris dient deze het protocol (zie 1 algemeen) te volgen. De klachtenregelingen vindt u in de kerkorde, ordinantie 10, art. 6-12.	Het college voor het opzicht is bedoeld voor situaties waar een kerkelijke functionaris bij betrokken is. Een klacht over een vrijwilliger behandelt de kerkenraad zelf na advies van het college voor het opzicht, zie ordinantie 10, art. 7 lid 1.	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal/verhaal. • Advies bij twijfel over de te nemen vervolgstappen. • Informatie over het nemen van vervolgstappen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal en het al dan niet zelf bespreekbaar maken hiervan. • Hulp bij het vinden van een goed verwijsadres. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal en het al dan niet zelf bespreekbaar maken hiervan. • Hulp bij het vinden van een goed verwijsadres. 	Advies bij het zetten van vervolgstappen.
VP	Ik blijf regelmatig vragen naar het welzijn van betrokkene. Ik evalueer na verloop van tijd of betrokkene zich geholpen voelt en of zij/hij nog meer nodig heeft.								

Begripsbepaling

SMPR: meldpunt bij seksueel misbruik in kerkelijke relaties, www.smpr.nl

Melding: kerkenraad op de hoogte stellen van een gebeurtenis met eventueel opvolging.

Klacht: stappen richting officiële instanties om de gebeurtenis ter beoordeling aan te kaarten.

Signaal: een gebeurtenis die gesignaleerd wordt en kan duiden op een situatie die aandacht verdient.

Let op: je kunt in een situatie terecht komen waarin conflicterende belangen spelen en je niet weet wat te doen, je zwijgplicht doorbreken of juist niet. Maak een afweging aan de hand van hoofdstuk 6 uit het 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met seksueel misbruik'. (Zie voor het protocol www.protestantskerk.nl/veiliggemeente > meer weten?)